

Prédikátorok könyve

Lekció: Róm. 13.1-10.

Textus: Préd. 4.13-16.

2002. ápr. 14.

Gazdagrét

Hogyan legyünk krisztusiak egy végletekig kiélezett kampányban?

- * Az igehirdetés címe és témája
- * Református keresztyén szemléletünk szerint az Ige választ minket, és nem mi az Igét - hiszen az Ige áll az Egyház felett és nem az Egyház az Ige felett.
- * Jelen esetben: a mai rész a Prédikátor könyvéről elkezdett sorozat soron következő szakasza - nem én választottam (Virágvasárnap, Húsvét és ev.ós ist. után). Ez az ún. lectio continua - egy könyv folyamatos magyarázatának - csodája: aktuális, aktuálisabb, mintha mi próbálkoznánk!
- * Valljuk meg: jó, hogy ez az Ige választott minket, azaz Isten ezt választotta számunkra ezen a vasárnapon - egy végletekig kiélezett helyzetben.

I. Az olvasott rész kifejtése

1. Egy általánosító történet áll előttünk, amely a királyról, azaz a hatalomról, a kormányzásról beszél. Volt egy vén, ámde ostoba király, akinek uralkodása alatt egy szegény, nem úri környezetből származó fiatal népszerűséget szerez, majd király lesz. Lelkesedik érte az egész nép, mindenki követi őt. A népszerűség azonban idővel semmivé foszlik, a nép, amelynek lelkesedése kiszámíthatatlan, elfordul tőle, és mást talál alkamasnak.

2. Mit mond ez a történet a királyról, azaz a hatalom gyakorlójáról?

A király vén, de ostoba. Bolondsága - és ez a bibliai mérce! - abban mutatkozik meg, hogy "nem ismeri el, hogy figyelmeztetésre szorul". Izraelben, még ha királyság is alakult ki a nép kérésére, az igazi király az Úr. Őt képviselik a próféták, akik - ha Isten küldi őket - még a hatalommal is szembefordulnak, megintik a királyt, hogy térjen meg bűnös útairól. A király addig bölcs, istenfélő, ameddig elfogadja a figyelmeztetést, intést. A büszkeség, a keményszívűség, az önfejűség az Isten szerint való hatalomgyakorlás vége.

A vén királlyal szemben ott áll az ifjú, aki bölcs. Hátrányos helyzete nem akadály: "Többet ér a bölcsesség a hatalomnál" (9.16.) A nép felemeli, és királlyá lesz. Úgy, ahogy ez történt Józseffel, aki az egyiptomi börtönből, Istentől való bölcsessége által, az ország második emberévé lett. Vagy Dávid, aki családjának legkisebbjeként a nyáját őrizte, és Izrael legnagyobb királya lett.

Összefoglalva: a vezető felelőssége a mindenható Isten előtti felelősség. A Róm. 13. szerint is: a hatalom gyakorlója nem úr, hanem szolga; Isten szolgája. Ennek jele, ha kész elfogadni az intést.

3. Mit mond a történet a népről, azaz rólunk?

A nép, a tömeg, követi a bölcs ifjút. A Prédikátor azt mondja: *"Láttam, hogy aki csak él és jár-kei a nap alatt, a másikkal, a gyermekkel tart."* Ebben benne van a lelkesedés, az elszántság, a sokaság ereje. A következő sorokban azonban azt olvassuk: *"De az utána következők már nem örülnek neki."* A népszerűség tehát múlandó, mert a nép kegye álhatatlan. Hiába lelkesedett a bölcs ifjúért, kicsit később elfordul tőle.

A meglepő ebben az, hogy milyen hirtelen és irracionálisan tud fordulni a tömeg. A legdrámaibb - egyben bibliai - példája ennek a fordulat Virágvasárnap és Nagypéntek között. A tömeg, amely hozsannát kiáltott, amikor Jézus bevonult Jeruzsálembe, könnyen manipulálható. Pár nap múlva, a nép vezetőinek akarata szerint, "feszítsd meg"-et üvölt Pilátusnak.

Ha a király Isten előtt felelős, de nem fogadja el az intést, ha a tömeg manipulálható, ezért gyakran irracionális abban, hogy valakit felemel, vagy eldob, akkor nem csoda, hogy a Prédikátor ezzel fejezi be ezt a szakaszt: *"...ez hiábavalóság és hasztalan erőlködés"*.

II. Mit üzen ez a rész nekünk?

1. Apolitikus magatartás? Vannak keresztyének, akik erre a következtetésre jutnak. Íme a bibliai példa: a politika hiábavalóság, mi úgylis Isten kezében vagyunk. Jobb nem belekeveredni ezekbe a dolgokba. Ők élesen szembeállítják a jelen világot, annak minden hiábavalóságával, az eljövendővel, ahol nem lesz hamisság, igazságtalanság. A jelen olyan rossz, mondják, hogy nem érdemes törődni vele.

Ez azonban felelőtlenség lenne a részünkről. Demokráciában élünk, ahol dönthetünk arról, ki legyen a "király", Ez számunkra, keresztyén emberek számára, Istentől kapott felelősség. Ezért minden keresztyén ember menjen el szavazni.

Nem mindegy azonban, hogy ezt miként tesszük. Pál írja: *"...minden, ami nem hitből származik, az bűn."* (Róm. 14.23) A szavazásunk nem lehet független a keresztyén hitünktől.

2. Ahhoz, hogy ezzel az Istentől kapott felelősséggel krisztusi módon éljünk, az ő dicsőségére, a következőket fontoljuk meg (akár melyik oldalra is adtuk voksunkat, ezek a szempontok minden keresztyén emberre vonatkoznak, ha valóban krisztusi módon akar cselekedni):

- * Nem kismértékben mindannyiunkat propaganda irányít. Egy e-mailes levélváltásban a következőt olvastam: "Amit a sajtó mond, annak 95 százalékát nem tudod ellenőrizni. Max. meghallgatod a másik felet, és következtetsz." Gondoljuk meg, mennyire így van, amikor különböző dolgokat elfogadunk és továbbadunk, gondoljuk meg, milyen lelkülettel tesszük mindezt.
- * A legtöbben előzetes elkötelezettség alapján álltunk egyik vagy másik oldalra, és ez meghatározza, hogy mit olvasunk, milyen érveket használunk - sokszor nem az érvek győztek meg bennünket, hanem valami más. (Például: ha valakinek a családját kitelepítették, vagy bebörtönözték az előző rendszerben, eldölt, hova

áll.) Fontos lenne elcsendesedni efelett, és feltenni a kérdést Istennek: Uram, én miért állok ott, ahol állok?

- * A kérdést keresztyén ember nem döntheti el kizárólag szükös, egyéni érdekei figyelembevételével. Például annak alapján, hogy nekem hol vannak kapcsolataim, mi jelent karriert, több pénzt.
- * Éppen ezért az életét másokért odaadó Krisztus követőjének meg kell próbálni figyelembe venni az egész nemzet érdekét, az evangélium ügyét is, és nem csak a maga szükös érdekeit.

3. Feladatunk a hídépítés, a béketeremtés. A gyűlölet- és hazugságözönben Isten népének elsődleges felelőssége felmutatni, megélni a krisztusi szeretetet. Ehhez azonban először a saját lelkünkkel kell az Úr elé állni: mi van benned? Hogyan érzel, gondolkodsz és beszélsz a másként szavazokról? Észrevétlenül ránk ragad az az áldatlan lelkület, ami átjárja a közélet egy jó részét. Nekünk meg kell mutatni, meg kell élni, hogy Jézus Krisztust imádjuk, aki szeretetéből életét adta értünk, Isten ellenségeiért, hogy megbékéltessen minket az Atyával. Micsoda lehetőség ez most számunkra - és milyen szomorú, ha nem tudunk vele élni!

4. Végezetül imádkozzunk!

- * Az előbbiek fényében bűnbánattal magunkért. Hozzuk az Úr elé indulatainkat, tisztátalan szívünket.
- * Népünkért, hazánkért, a vezetőkért. Mert valóban az Úr kezében van hazánk élete, és semmi sem fog az Úr akarata nélkül történni. Isten adjon megújulást a keresztyén egyházaknak is. E-mailekből látva Magyarország keresztyénei most sokkal komolyabban veszik az imádság parancsát, mint egy héttel ezelőtt. Adjon Isten világosságot!

Egy igével fejezem be, ami a sok levél és válaszevél között ért hozzám: *"Ezek szekerekben, amazok lovokban bíznak; Mi pedig az Úrnak, a mi Istenünknek nevéreől emlékezünk meg. Azok meghanyatlanak és elesnek, mi pedig felkelünk es megállunk".* (Zsolt. 20,8). ÁMEN!